

Rettevejledning – ordinær eksamen i finansieringsret, cand.merc.aud., vinter 2025/2026

Rettevejledningen er udarbejdet med henblik på, at den studerende kan danne sig et overblik over den korrekte løsning af spørgsmålene. Den er derfor ikke udtryk for en idealbesvarelse. Det bemærkes desuden, at bedømmelsen af den enkelte besvarelse beror på en helhedsbedømmelse ud fra fagets læringsmål.

Spørgsmål 1. Giv en begrundet redegørelse for prioritetsstillingen den 1. juli 2025.

Prioritetsstillingen er i udgangspunktet som følger:

1. Realix. 10 mio. kr.
2. Albatros. 1 mio. kr.
3. Baxa. 500.000 kr.
4. Ejerpantebrev på 400.000 kr. underpantsat til Cirkelbanken.

Der betales i alt 800.000 kr. i afdrag på realkreditlånet, som herefter er nedbragt til 9,2 mio. kr. Heraf skaber de ekstraordinære afdrag et ejerpant på 500.000 kr. med prioritet lige efter Realix. I kraft af den aftalte oprykning rykker Baxa op med 300.000 kr. svarende til de ordinære afdrag, jf. TL § 40, stk. 3, 1. pkt., og rykker dermed forbi Albatros, hvorved der opstår en brudt prioritet. Velta kan vælge at genbesætte ejerpantet på 500.000 kr., og da skadesløsbrevet til Supersalg skal have ”bedst mulig prioritet”, får Supersalg som udgangspunkt prioritet med 200.000 kr. lige efter Realix. Da dette imidlertid ville være i strid med det aftalte vilkår om, at Supersalg skal respektere Albatros, bliver det i stedet Albatros, der (refleks)oprykker, og der opstår endnu en brudt prioritet.

Udlægget til SKAT stiftes tidsmæssigt efter ejerpantebrevet og placeres efter dette i prioritetsordenen, idet et udlæg ikke kan besætte et ejerpant. SKAT gør indbrudspant i ejerpantebrevet, og da SKAT straks tinglyser og denuntierer, skal SKAT alene respektere den aktuelle gæld til Cirkelbanken på 350.000 kr., jf. TL 1 a, stk. 3.

Da skadesløsbrevet til Supersalg er stiftet sidst, og da Albatros som nævnt (refleks)oprykker i stedet for, at Supersalg selv rykker op, besætter Supersalg som udgangspunkt sidstepladsen. Supersalg fortrænger dog Gittes utinglyste pantebrev (manglende defensiv virkning, jf. TL § 1, stk. 1), da Supersalg tinglyser i god tro (offensiv virkning, jf. TL § 1, stk. 2.).

Prioritetsstillingen den 1. juli 2025 er dermed som følger:

1. Realix opr. 10 mio. kr. nedbragt til 9,2 mio.
2. Albatros. 200.000 kr. (refleksoprykning).
3. Ejerpant 300.000 kr. hidrørende fra den sidste del af de ekstraordinære afdrag.
4. Baxa. 300.000 kr. (oprykning svarende til de ordinære afdrag).
5. Albatros. 800.000 kr.
6. Baxa. 200.000 kr.

7. Ejerpantebrev på 400.000 kr. underpantsat til Cirkelbanken. Den del af gælden til Cirkelbanken, der overstiger 350.000 kr., respekterer SKAT's indbrudspant, dvs. 100.000 kr. er usikret.
8. SKAT. Udlæg 275.000 kr.
9. Supersalg. Skadesløsbrev 200.000 kr.
10. Gitte. 700.000 kr.

Pensum: *Panteret* s. 68 f. og 95 (TL § 1, defensiv og offensiv virkning), s. 265 f. (brudt prioritet og refleksoprykning), s. 271 f. (ejerpant ved ekstraordinære afdrag), s. 276 (nyt pantebrev, som besætter et ejerpant), s. 278 f. (oprykning ved ordinære afdrag), s. 334 ff. og 341 ff. (udlæg og indbrudspant).

Spørgsmål 2. Giv en begrundet redegørelse for prioritetsstillingen den 1. juli 2025, hvis der samme dag afsiges konkursdekret over Velta med den 15. juni 2025 som fristdag.

Konkursen medfører følgende ændringer i prioritetsstillingen: (1) SKAT's udlæg er foretaget senere end tre måneder før fristdagen og dermed omstødeligt efter KL § 71, stk. 1. (2) Skadesløsbrevet til Supersalg er som pant for gammel gæld omstødeligt efter KL § 70, stk. 1. Albatros' refleksoprykning bortfalder dermed også. (3) Gittes utinglyste pant er ikke kreditorbeskyttet, jf. TL § 1, stk. 1 og ekstingveres dermed af boet. (Det kræves ikke, at den studerende nævner tinglysning af konkursdekretet som en ekstinktionsbetingelse, jf. TL § 1, stk. 2). (Da konkursboet ekstingveres, og da sikringsakten (tinglysning) slet ikke er iagttaget, er omstødelse efter KL § 70, stk. 1, om ikke-rettidig iagttagelse af sikringsakten ikke aktuel). (4) Ejerpantet på 500.000 kr. bortfalder, og de øvrige panthavere rykker op, jf. TL § 40, stk. 1, sidste pkt.

Herefter vil prioritetsstillingen være som følger:

1. Realix opr. 10 mio. kr. nedbragt til 9,2 mio.
2. Baxa. 300.000 kr. (oprykning svarende til de ordinære afdrag).
3. Albatros. 1 mio. kr.
4. Baxa. 200.000 kr.
5. Ejerpantebrev på 400.000 kr. underpantsat til Cirkelbanken. 50.000 kr. er usikret.

Pensum: *Panteret* s. 68 f. (TL § 1, defensiv virkning), s. 172 ff. (ejerpantebreve), s. 265 (forbirykning), s. 274 og 277 (omstødelse af pant), s. 278 f. (oprykning ved ordinære afdrag), s. 330 f. (KL §§ 70 og 71) og s. 334 f. (gæld, der overstiger ejerpantebrevets ramme).

Spørgsmål 3. Giv en begrundet redegørelse for, hvem der har rettigheder over ventilationsanlægget, den nye slibemaskine, laserprinter, flyglet og fordringen mod Møbelproducenten.

Ventilationsanlægget omfattes af TL § 38 og dermed af Realix' pant i ejendommen. Da TL § 38 afskærer særskilte rettigheder, er Supersalgs ejendomsforbehold uvirksomt, og ventilationsanlægget omfattes heller ikke af bankens virksomhedspant, selvom der er tale om driftsinventar og -materiel.

Slibemaskinen omfattes af TL § 37 og dermed af Realix' pant i ejendommen. Modsat TL § 38 afskærer TL § 37 ikke andre, særskilte rettigheder. Dog medfører § 37-pantet, at maskinen ikke er omfattet af virksomhedspantet,

selvom der er tale om driftsinventar og -materiel, jf. TL § 47 c, stk. 4, nr. 1. Supersalgs gyldige ejendomsforbehold består derimod (og skal respekteres af Realix). Ejendomsforbeholdet hverken kan eller skal tinglyses.

Laserprinter omfattes ligeledes af TL § 37 og dermed af Realix' pant i ejendommen. Supersalgs ejendomsforbehold er ganske vist aftalt, eftersom Klaverproducenten bekræfter forbeholdet, men dette sker først efter overgivelsen, og ejendomsforbeholdet er dermed ikke gyldigt, jf. KAL § 50, stk. 1, jf. § 34, stk. 1, nr. 1. § 37-pantet medfører, at printeren ikke er omfattet af virksomhedspantet, selvom der er tale om driftsinventar og -materiel, jf. TL § 47 c, stk. 4, nr. 1, og at SKAT's udlæg ikke er gyldigt, da dette ville kræve en accept fra Realix og Klaverproducenten, jf. RPL § 510, stk. 1.

Flyglet omfattes ikke af TL § 37, men er omfattet af Cirkelbankens virksomhedspant (i varelageret). Virksomhedspantet er ikke til hinder for, at SKAT kan foretage udlæg i flyglet. At SKAT ikke har givet meddelelse til Cirkelbanken inden for fristen i TL § 47 c, stk. 5, medfører ikke, at udlægget er ugyldigt, men alene at udlægget skal respektere virksomhedspantet. Udlægget hverken kan eller skal tinglyses.

Fordringen omfattes ikke af Cirkelbankens virksomhedspant i fordringer, som uanset pantsætningsaftalens ordlyd ikke omfatter fordringer hidrørende fra salg af pantsætterens driftsinventar og -materiel, jf. TL § 47 c, stk. 3, nr. 1, modsætningsvis. Virksomhedspantet er dermed ikke til hinder for, at fordringen sælges til Finanshuset, og det er heller ikke nogen gyldighedsbetingelse for salget, at der er givet meddelelse til debitor (Møbelproducenten). Som følge af salget bortfalder Klaverproducentens ret til fordringen.

Pensum: *Panteret* s. 224 ff. (TL § 38, særligt s. 229 om ventilationsanlæg), s. 238 ff. (TL § 37), s. 257 f. (§ 37-pant i friværdien i tilfælde af ejendomsforbehold), s. 385 (udlæg og ejendomsforbehold i løsøre kan ikke tinglyses), s. 260 (udlæg i § 37-tilbehør kræver samtykke fra ejeren og § 37-pantthaver, jf. RPL § 510, stk. 1), s. 419 ff. (virksomhedspant i fordringer), s. 421 f. (virksomhedspant i varelager), s. 428 f. (TL § 47 c, stk. 4, nr. 1), s. 432 ff. (TL § 47 c, stk. 5) og s. 480 ff. (sikringsaktens formål og funktion). *Løsøre* s. 138 ff. (gyldighedsbetingelser for ejendomsforbehold) og s. 157 (ejendomsforbehold i løsøre kan ikke tinglyses).

Spørgsmål 4: Tag begrundet stiling til, hvem Møbelproducenten kan betale til med frigørende virkning.

Møbelproducenten kan betale til Finanshuset, som er materielt berettiget/rette kreditor, jf. spm. 3. Møbelproducenten kan desuden betale til overdrageren (Klaverproducenten), da Møbelproducenten ikke har fået meddelelse om overdragelsen og er i fornøden god tro, jf. GBL § 29.

Pensum: *Panteret* s. 500 f. (om de tilsvarende regler om kreditorskifte ved overdragelse til sikkerhed) og s. 502 f. (betaling med frigørende virkning til overdrageren iht. GBL § 29).

Spørgsmål 5. Giv en begrundet redegørelse for Capitals retsstilling, hvis Drexil går konkurs med en dividende på 20 %, og materiets realisationsværdi udgør 300.000 kr.

Capital har *dels* lånt 600.000 kr. til Drexil, *dels* afgivet en erklæring over for Cirkelbanken i anledning af bankens lån på 1 mio. kr. til Drexil. Capitals erklæring omfatter både en tilbagetrædelseserklæring og en støtteerklæring.

Tilbagetrædelseserklæringen

I kraft af tilbagetrædelseserklæringen træder Capital (juniorkreditor) tilbage for Cirkelbanken (seniorkreditor) med sit lån på 600.000 kr. til Drex. Det betyder, at Capital kun kan få dividende, i det omfang Cirkelbanken er fuldt fyldestgjort. Cirkelbanken får 300.000 kr. på pantet i maleriet og er berettiget til dividende på 20 % af restfordringen på 700.000 kr., dvs. 140.000 kr., jf. KL § 46. Cirkelbankens udækkede restfordring udgør herefter 560.000 kr., hvilket betyder, at hele Capitals dividende på 120.000 kr. (20 % af 600.000 kr.) tilfalder Cirkelbanken. Cirkelbankens udækkede restfordring udgør herefter 440.000 kr.

Støtteerklæringen over for Cirkelbanken

Med baggrund i U 1994.470 H bør det konkluderes, at Capital i støtteerklæringen har afgivet et egentligt løfte om likviditetstilførsel over for Cirkelbanken, der som nævnt har en udækket restfordring på 440.000 kr. Da en fordring ikke må belaste boet to gange, har Capital ikke noget regreskrav mod boet, jf. KL § 49.

Pensum: *Panteret* s. 62 (KL § 46). *Kautio* s. 140 (KL § 46), s. 141 (KL § 49), s. 152 ff. (støtteerklæringer, særligt s. 154-156 om U 1994.470 H). *Finansieringsret* s. 426 ff. (tilbagetrædelseserklæringer).

-oo0oo-

”Finansieringsret” er: Henrik Kure: *Finansieringsret*, 3. udgave, Karnov Group, 2021

”Kautio” er: Hans Viggo Godsk Pedersen: *Kautio*, 12. udgave, Djøf Forlag, 2022.

”Løsøre” er: Anders Ørgaard: *Sikkerhed i løsøre*, 11. udgave, Karnov Group, 2025.

”Panteret” er: Bent Iversen m.fl.: *Panteret*, 5. udgave, Karnov Group, 2015.